

Asia: VN/13534/2026

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Mikro- ja yksinyrittäjät ry (MYRY) kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Keskitymme lausumaan kotitalousvähennyksestä.

Mikro- ja yksinyrittäjät suhtautuu esitysluonnokseen myönteisesti. Kotitalousvähennyksen määräaikainen korottaminen on perusteltu toimenpide tilanteessa, jossa kotitalouksien palvelukysyntä on heikentynyt ja erityisesti pienet palvelu- ja remonttialan yritykset ovat kohdanneet merkittäviä vaikeuksia. Esityksen tavoitteet palvelukysynnän vahvistamisesta ja rakentamisalan elvyttämisestä ovat kannatettavia.

Kotitalousvähennyksellä on huomattava merkitys yksin- ja mikroyrittäjille, jotka toimivat kotitalouspalveluissa, remontoinnissa, siivouksessa, hoivapalveluissa sekä erilaisissa kunnossapito- ja hyvinvointipalveluissa. Vähennys madaltaa kotitalouksien kynnystä ostaa palveluita laillisesti toimivilta yrityksiltä ja tukee siten myös harmaan talouden torjuntaa.

Kotitalousvähennyksen vaikutukset eivät rajoitu ainoastaan kotitalouspalveluihin tai rakentamiseen, vaan vaikutukset ulottuvat laajasti paikalliseen palvelu- ja talousekosysteemiin. Vähennys lisää kysyntää myös esimerkiksi sisustus-, sähkö-, LVI- ja kodinkonekaupassa sekä monissa pienissä paikallisissa palveluyrityksissä, jotka toimivat verkostomaisesti.

Verotuksen ennakoitavuus ja johdonmukaisuus ovat erittäin tärkeitä sekä yrityksille että kuluttajille. Toistuvat muutokset vaikeuttavat merkittävästi yritystoiminnan pitkäjänteistä suunnittelua ja aiheuttavat myös asiakkaisissa huomattavaa epätietoisuutta kulloisistakin vähennysperusteista ja -rajoista, mikä vaikuttaa suoraan kysyntään.

On ongelmallista, että kotitalousvähennystä ensin leikattiin tällä hallituskaudella merkittävästi vuoden 2025 alusta, minkä jälkeen nyt esitetään uutta määräaikaista korotusta vuosille 2026–2027. Sahaava veropolitiikka vaikeuttaa erityisesti kaikkein pienimpien yritysten toimintaa, koska mikroyrityksillä ei usein ole taloudellisia puskurimahdollisuuksia tai resursseja sopeutua nopeasti kysynnän muutoksiin.

Kotitalousvähennyksen heikennykset vuonna 2025 yhdistyivät samaan aikaan muihin pienyrityksiä kuormittaneisiin muutoksiin, kuten arvonlisäveron korotuksiin, kustannusten nousuun sekä YEL-maksujen kiristymiseen. Käytännössä moni pieni palveluyritys joutui vuoden 2025 alussa tilanteeseen, jossa kysyntä heikkeni nopeasti samalla, kun yritystoiminnan kustannukset nousivat, ja tämä on johtanut konkurssien ja lopettamisten määrän kasvuun.

Vuoden 2025 leikkauksessa muutosta perusteltiin vain julkisen talouden kestävyysparantamisella ja velkaantumisen kasvun taittamisella. Kun kokonaisuuteen lasketaan lopettaneista pienistä yrityksistä kertymättä jääneet verotulot sekä kasvaneet sosiaaliturvakustannukset, ovat leikkauksen seuraukset olleet julkisen talouden kannalta kuitenkin negatiivisia.

Siksi pidämme valitettavana, että nyt ehdotettu korotus jää edelleen tasoltaan matalammaksi kuin vuosina 2022–2024 voimassa ollut korotettu kotitalousvähennys, ja sen omavastuu korkeammaksi. Korotus olisi mielestämme ollut tärkeää palauttaa aiemmalle tasolle.

Katsomme, että nyt ehdotettu kotitalousvähennyksen korottaminen on perusteltua ja myös välttämätöntä saattaa voimaan takautuvasti vuoden 2026 alusta. Samalla katsomme, että jatkossa kotitalousvähennyksen muutosten tulisi perustua pitkäjänteiseen arviointiin eikä lyhytaikaisiin suhdanneluonteisiin muutoksiin. Nyt väliaikaisesti säädettävä muutos tulisi säätää pysyväksi. Tämä kasvattaisi niin yritysten kuin kotitalouksienkin luottamusta järjestelmään sekä helpottaisi uuden yritystoiminnan aloittamista, yritystoiminnan pitkäjänteistä suunnittelua ja työpaikkojen syntymistä.

Kotitalousvähennystä ei tule katsoa pelkästään veroteknisenä kysymyksenä, vaan se on tärkeä osa suomalaisen yhteiskunnan toimivuutta. Se tukee arjessa selviytymistä, torjuu harmaata taloutta, vahvistaa työllisyyttä, tukee naisvaltaisia palvelualoja sekä auttaa ikääntyvää väestöä asumaan pidempään omassa kodissaan ja keventää osaltaan sosiaali- ja terveysalan ylikuormittumista. Samalla se tukee paikallista palvelutaloutta, yritysten palveluverkostoa ja kotimaista työtä aikana, jolloin työvoimavalttaisten palvelualojen toimintaympäristö on ollut erityisen vaikea.

Muilta osin MYRYllä ei ole esitysluonnokseen huomautettavaa.

Hanén Liisa
Mikro- ja yksinyrittäjät ry